

לאימא שלנו היקרה!

"הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו".
 "ברוך ה' שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה".

ברוך שהגענו ליום זה.

אימא שלנו האהובה, האישיות הדגולה, שזכינו להסתופף בצילה, שהיא סלע קיומנו, תומכת ועוזרת, מכוונת ומחנכת, ומאז היוולדנו ועד עתה, ובעזרת ה' עוד ימים רבים, ממשיכה ותמשיך להתוות את הדרך. ללמד, להעיר ולהאיר איך להיות רעיה, אם וסבתא, אישה ומורה.

משלי לא

"דברי למואל מלך משא אשר יסרתו אמו".

רש"י: כשהתחתן עם בת פרעה ביום חנוכת בית המקדש והכניסה לו כמה מיני כלי זמר, ונער כל הלילה וישן למחרת עד ארבע שעות, והיו מפתחות בית המקדש תחת מראשותיו... ונכנסה אמו והוכיחתו על המעשה הזה. ואמרה:
"מה ברי ומה בר בטני ומה בר נדרי".

רש"י: כל נשי אביך היו נודרות שיהא להן בן הגון למלכות ואני נדרתי שיהא לי בן מלובן בתורה.

ושלמה המלך, חיבר עבודה ועליה את המזמור **"אשת חיל מי ימצא"**.

המזמור כולו מתאים לך אמא.

אשת חיל מי ימצא	ורחוק מפנינים מכרה...
גמלתו טוב ולא רע	כל ימי חייה...
פיה פתחה בחכמה	ותורת חסד על לשונה
צופיה הליכות ביתה	ולחם עצלות לא תאכל...
שקר החן והבל היפי	אישה יראת ה' היא תתהלל.

כל מיך היית נאמנה לאבא זללה"ה.

לאחר הנישואים הלכת אחריו ל"יסוד המעלה". אמנם לא מדבר, לא ארץ לא זרועה, אך כמעט. רחוק מירושלים עיר הולדתך, מהמשפחה ומתמיכת ההורים. בתנאים של אז: חום של עמק החולה (ללא מזגנים), קשיי תחבורה (אוטובוסים מיושנים וכבישים משובשים, ללא רכב פרטי כמובן – אף אחד אפילו לא העז לחלוס על כך), התנכלויות של הערבים בדרכים (אינתיפדה בלשוננו), אוירה שונה מאד מבחינה דתית. היה זה בבחינת **"זכרתי לך חסד נעוריך, לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה"**. ואחר כך עברתם ל"שדה יעקב", שם התנאים היו כבר קצת יותר נוחים, אך עדיין היה זה מגורים בצריף, עם עכברים, וצפרדעים במקלחת, רחוק מאד מירושלים על כל המשתמע מכך, ורחוק מאורח החיים לו הורגלת.

לאחר מספר שנים חזרתם לירושלים, השתכנתם בעיר העתיקה, וגם שם לא חייתם בתנאים הכי אידיאליים: המגורים, החברה, ואח"כ המלחמה.

את אמא, תמיד שידרת לנו שלוה. בכל מקום היה טוב ונהדר. לכל הסתגלות. לא התלוננת, ובעקבותיך גם אנחנו. היינו מוקפים בחום ובאהבה, בהתעניינות בכל שקורה אתנו בכל רגע ורגע. הכרתם את כל החברות שלנו. את כל המורות. ידעתם כל מה שאנו לומדות, מה אנו קוראות, שרות, מציגות במסיבות ביה"ס. מתי אנו שמחות, ועל מה אנו בוכות.

ידעתם לשמוח איתנו, ולנחם ולעודד אותנו בעצבוננו.

ובמלחמה. כמה קשה היה לי ולפועה להיות מופרדים מכם במשך מספר חודשים, כשאתם הייתם בעיר העתיקה ואנו אצל הבובה והזיידה בבית ישראל (למרות שאהבנו אותם מאד).

וחזרנו הביתה. אל היריות, ולאחר מכן ההפגזות. הפחד היה נורא. אך אותך אני זוכרת תמיד רגועה. יודעת מה לעשות, מה לתת לנו לאכול, למרות שאין כמעט מה. אף פעם לא נשארתי רעבה. טיפלת בילדים הקטנים, בחיימקה התינוק, ביהודית וברותי הקטנות אף הן, בשקט ובשלווה, למרות התנאים הבלתי נסבלים. כשהגענו לקטמון, לאחר הכניעה, ואבא היה בשבי, את, עם סבתא, ארגנתם עבורנו הכל. בית, חפצים, בגדים, אוכל, לימודים (את היית זו שדאגת שיוקם עבורנו בית-ספר).

חינכתם אותנו, את ואבא, להסתפק במה שיש.

שמעתי את פועה אומרת פעם, שהיא אמרה לאחת מבנותיה לפני החתונה: לי היה דבר אחד הכי טוב כשהתחתנתי, לא הייתי צריכה כלום. (אני מקווה שהדברים מדויקים). הזדהיתי עם דבריה אלו.

כשסיימתי את לימודי בסמינר, ונסעתי להיות מורה בתפרח. ראיתי פתאום את ה"בית" ממרחק וידעתי להעריך אותו עוד יותר. את החינוך, את הערכים, את החום והשלווה. כל כך התגעגעתי לכולם, ובעיקר אל פניה הנפלאות של אמא.

וכשנישאתי, והפכתי לרעיה, ואח"כ לאמא. היית באה לעזור. היית בכל מקום ובכל עת שהרגשת שזקוקים לעזרה וביכולתך לתת אותה. בלידות, במחלות של הילדים, ובעיקר אצלי, כשיעקב ז"ל חלה, ואני הייתי עם הילדים, ועם אמיתי התינוק. באת, היית, עזרת ותמכת. את, אבא, סבתא שושנה, האחים והאחיות משני הצדדים, וכן השכנים והחברים. אך בראש ובראשונה - את, אמא היקרה.

וברגע הנורא, כשיעקב נפטר, היית על-ידי, החזקת בי לבל אפול. אני זוכרת אותך, לא עוזבת אותי לרגע, ממלמלת, באידיש: רק שהבת שלי לא תשבר. ובזכותך לא נשברתי. וגם אחר-כך, כל השנים. הייתם איתנו תמיד, בימי חול, בשבתות וחגים, מוכנים לעזור, לתמוך, וגם לתת לנו להיות קצת לבד ולחיות את חיינו. בהלוויה של אבא, אמרה לי מירי: בלי סבא וסבתא לא היינו עוברים את כל הימים האלו.

כשנישאתי לשלמה, (השתדלותך בזה היתה רבה מאד), אמרת: אמותה הפעם, אחרי ראותי זאת. והמשכת לבוא ולעזור, כי היה לי קשה מאד בהתחלה. בימי חמישי הראשונים היית באה לעזור לי לבשל, כי לא הייתי רגילה לבשל למשפחה כל כך גדולה. חשבת על כולם ודאגת לכולם. למשל, כשלמלכי היה קשה להסתגל לבית הספר, הצעת להעביר אותה לבית ספר יותר מתאים (דבר שאני לא חשבתי עליו). לפני נישואיה חקרת אותי אם אני קונה לה את כל הביגוד הדרוש.

וכך תמיד, יום אחר יום ושנה אחרי שנה. חיית בשביל אחרים, דאגת לאחרים, ועזרת לאחרים. את עצמך שמת במקום האחרון. כל מה שסיפרתי היה רק מעט מזער, דוגמאות אחדות. וכמוהן יש רבות, לי, לאחיותיי, ובוודאי גם לילדינו.

אימא יקרה. אין די מלים להגיד תודה. כל מה שאומר, כל מה שאדבר, כל מה שאעשה, יהיה כאין וכאפס לעומת מה שאני חבה לך. את כל חיי. את כל אישיותי, את כל מהותי. את כל מה שקיבלתי, ומה שינקתי, ממך, מאבא, מהבית שבניתם לנו ומההשקעה שהשקעתם בנו.

וגם היום, תענוג להיות אתך, לספר לך הכל, לשתף אותך בשמחות וגם בבעיות, ולשמוע את עצותייך החכמות.

כל-כך מעניין ללמוד אתך פרשת-השבוע בשבת, להתענג אתך ביחד מזמירות השבת, להינות מחוש ההומור שלך, וסתם להיות הבת שלך.

ברכותיי: שהיושב במרומים יוסיף לך שנות חיים, ללא סבל ומכאובים, שתוסיפי לרוות נחת מצאצאך, שכל נטיעות שנטעת יהיו כמותך.

תודה רבה – באהבה, נעמי